

MADEN İŞÇİSİ EROL ÇATMA'NIN YENİ KİTABI

Aydınlık Gazetesi, 17 Mart 2018

Yıldırım Koç

Arkadaşı olmaktan gurur duyduğum kişilerden biri, Erol Çatma.

Erol Çatma, ömrünü Zonguldak'ta ve bir süre de diğer bölgelerde maden ocaklarında yeraltında çalışarak geçirmiş bir emekli işçi. 12 Eylül sonrasında TKP üyeliği nedeniyle yıllarca cezaevinde kaldı. Onu diğer birçok kişiden ayıran, kendi çabalarıyla geliştirdiği araştırmacılık ve yazarlık özelliği. Benim gibiler, ailelerinin sunduğu olanaklardan yararlanarak yazmaya çalışıyoruz. Erol Çatma ise bu kimliğini yalnızca kendi çabalarına ve eşinin desteğine borçlu.

Erol Çatma, Zonguldak kömür havzası tarihi konusunda dünyaca ünlü bir araştırmacıdır.

Ünlü Osmanlı tarihçisi Donald Quataert, **Osmanlı İmparatorluğu'nda Madenciler ve Devlet, Zonguldak Kömür Havzası, 1822-1920** (Boğaziçi Üniversitesi Yay., İst., 2009) kitabının giriş bölümünde şöyle yazar: "Ayrıca kendi kendine Osmanlı Türkçesi öğrenmiş ve şu an Osmanlı Zonguldak madencilerinin tarihini kaleme alan emekli maden çavuşu sayın Erol Çatma'ya saygılarımı ifade etmek isterim." (s.6-7)

Benim sık sık kullandığım "minderin tutuşması" ifadesi de Erol'a aittir.

26 Eylül 2012 günü Zonguldak'ta bir toplantıda konuşmacıydım. İşçi sınıfının ne zaman harekete geçeceğini, ayağa kalkacağını tartışıyorduk. Erol söz aldı ve "bizim işçinin oturduğu minder yanacak; yoksa kalkmıyor," dedi. Ondan öğrendiğim bu örneği herhalde yüzlerce kez kullandım.

Erol Çatma, Zonguldak havzasının ve işçi sınıfı tarihimizin tarihine önemli katkılarda bulunan kitaplar yayımladı. Yeni çıkan kitabı bu katkılarını daha da artırıyor.

EROL ÇATMA'NIN ÖZELLİKLERİ

Erol Çatma'nın üç özelliği bence önemli.

Birincisi, Erol Çatma'nın yaşamı. Erol Çatma bir maden işçisi; diğer bir deyişle, üzerinde yazdığı alanı yaşayarak öğrenenlerden. Maden işçiliği yaparken, işçi sınıfının kurtuluşu mücadelesine aktif olarak katılmış; önemli sıkıntılar yaşamış ve büyük bedel ödemiş bir kişi.

İkinci özelliği, çalıştığı alandaki yetkinliğini kendi çabasıyla edinmiş olması. Erol ortaokul mezunu. Lise eğitimini yarıda bırakmış. Ancak Zonguldak tarihi denildiğinde, başvurulacak en önemli kişi Erol Çatma. Erol yıllarca belge topladı. Zonguldak konusunda araştırma yapacak kişilerin başvurduğu yer Zonguldak İl Kütüphanesi veya başka kurumların kitaplıkları değildir; Erol Çatma'dır. Erol Çatma, bu belgeleri okuyabilmek için eski yazı öğrendi. Yanlış anımsamıyorsam, eski yazıyı bir patates-soğan toptancısından öğrendi. Bedelini de çürük patates ve soğanları ayıklayarak ödedi. Çeşitli kurumlarda araştırma yaparken olanaksızlıklardan yakınan olduğunda, aklıma hep Erol Çatma'nın dişiyle tırnağıyla, büyük olanaksızlıklar içinde başardığı büyük işler gelir.

Erol Çatma'nın bence üçüncü önemli özelliği, genel tarih yazmak yerine, genel tarihlere temel oluşturacak ayrıntılı konularda çalışmaları yapmasıdır.

EROL ÇATMA'NIN KİTAPLARI

Erol'un daha önce dört kitabı yayımlanmıştı: **Asker İşçiler** (Ceylan Yay., İstanbul, 1998, 184 s.), **1965 Madenci Direnişinin Öyküsü, Kömür Tutuşunca** (Evrensel Basım Yayın, İstanbul, 1997, 160 s.), **Zonguldak Madenlerinde Hükümlü İşçiler** (Maden-Sen Zonguldak Şubesi Yay.No.1, Ankara, 1996, 74 s.), **Zonguldak Taşkömürü Havzası Tarihi, Birinci Kitap, 1840-1865** (Sistem Ofset Yayıncılık, Ankara, 2006, 355 s.).

Erol Çatma'nın yeni kitabı ise geçtiğimiz günlerde çıktı: **Zonguldak Taşkömürü Havzası Tarihi, Ereğli Maden-i Hümayın, İkinci Kitap, 1865-1908**, 552 s.

Benim öğrenmeye çalıştığım alan, işçi sınıfı tarihi. Erol Çatma'nın bu kitabı işçi sınıfımızın tarihine olduğu kadar, Zonguldak ve Türkiye tarihine de önemli katkılarda bulunuyor.

Sevgili arkadaşım Erol Çatma'yı kutluyor, değerli çalışmalarının ve önemli katkılarının devamını diliyorum.

Kitaba ulaşmak için

Erol Çatma Tel. 0 531 672 86 15.

alayli.yazar@gmail.com